

Pealkiri: A developmental model for distance learning using the Internet

(Interneti vahendusel toimuva kaugkoolituse arendusmudel)

Autorid: Katia Passerini (kirjutamishetkel doktoriõppe üliõpilane haridustehnoloogias), Mary J. Granger (dotsent infosüsteemide õppekava arendamine, <http://home.gwu.edu/~granger/resume.html>), George Washington University,

Allikas, ilmumisaasta: Computers & Education 34 (2000) 1-15

Eesmärk: Teoreetiline artikkel, mille eesmärk on analüüsida varasemaid kaugkoolituse disaini mudelid eelnevate kaugkoolituse vormide valguses ning tutvustada Internetis tehtava kaugkoolituse jaoks sobivat arendusmudelit. Näidata, et varasemad õpidisaini arendusmudelid pole otse ülevõetavad veebipõhiseks kaugkoolituseks, mis taotleb konstruktivistlikku õppijakeskset lähenemisviisi.

Kellele: haridustehnoloogid, veebipõhise õppega tegelevad spetsialistid, sobib hästi erinevate õpidisaini arendusmudelite tutvustamiseks e-õppe kontekstis

Valdkond: kaugkoolitus Interneti vahendusel ja selle arendamiseks sobiliku mudeli tutvustamine

Uuringutüüp: teoreetiline artikkel

Peamised kontseptsioonid: Kaugkoolitus mõiste on planeeritud õppimine, mis leiab aset õpetamiskohast erinevas kohas ning nõuab seetõttu spetsiaalsete tehnikate rakendamist kursuse disainimisel, õpetamismetoodikates, suhtlemisel tehnoloogia vahendusel, kuid ka spetsiaalseid organisatoorseid ja administratiivseid korraldusi (*Moore & Kearsley, 1996*).

Kaugkoolituse 4 põlvkonda: 1) kirja teel õppimine kus nii materjalid kui ka vastuste hindamine käib kirja teel, 2) meediavahendite kaudu õppimine (raadio, televisioon, helilindid) ja õpijuhised kirja teel, telefonikohtumised 3) audio ja videokonverentsid ja foorumid suhtlemiseks, kuid õppematerjale levitatakse CD-l, 4) ühine õppimine veebikeskkonnas, kus diskussioonid on teadmiste loomisel olulisemad kui veebi riputatud õppematerjalid,

Varasemad 3 põlvkonda polnud õppijakesksed, sest õpetaja otsustas, mida õppida. Kuna suhtlus veebikeskkonnas on õppijate vahel aktiivsem kui tavalises klassis, on interneti vahendusel õppimisel õppijakeskse konstruktivistliku õppe tegemisel suurem potentsiaal. Veebipõhises õppes toimub õppija interaktsioon õpitava sisuga, teise õppijaga õpetajatega jne. kaugus muutub veebikeskkonnas õppimisel soodustavaks teguriks, sest siin saavad kokku erineva tausta ja kogemustega inimesed, mis autorite väitel soodustab sotsiaal-konstruktivistlike õpiteooriate rakendamist. Kuna õpetaja saab suunata lisamaterjalidele kõikjal veebis, siis õppijatel on vabadus oma teadmisi konstrueerida endale sobivate materjalide abil sobivas järjekorras.

Paradigmamuutust õpetamises peaks aga arvestama ka õpidisainide loomiseks mudelite valimisel. Õpidisainis tuleb senisest enam arvestada õppijate erinevaid vajadusi ja erinevaid meediavahendeid, mis võimaldavad mitmesuguste ühiste tegevustega õpetamisstrateegiate rakendamist. Autorite eesmärk on tutvustada varasemaid objektiivsel paradigmat tuginevaid õpidisaine (Dick'i ja Carey Kemp'i ja McManuse õpidisaini mudelid) ning arendada välja nii konstruktivistlikku kui ka objektiivset paradigmat sünteesiv õpidisaini mudel. Dick'i ja Carey mudel on lineaarne ega võimalda luua õpitegevusi, mis oleksid individualiseeritud õppija peab täitma õpidisaini loojate poolt püstitatud õpieesmärged. Näitena tuuakse videoloengute loomist, mida reeglina muuta ei saa ka juhul, kui õpidisaini hindamisfaasis selguvad probleemid ja materjal vajaks kohendamist et õppijatele sobida. Kemp'i õpidisaini mudel ei defineeri mudeli ellurakendamise täpset järjekorda ning arvestab ka õppijate omadustega, kuid ka siin toimub õppimine õpetajakesksete eesmärkide alusel. Autorite arvates saab seda mudelit rakendada eelkõige õppijate audiokonverentside loomisel ja hindamisel. Veebipõhises õppes on autorite

arvates õppijal suurem vabadus õppematerjalide vahel liikuda seetõttu väidetavalt ei ole vaja nii suurt rõhku panna õpitegevuse sammude planeerimisele!!! McManuse õpidisaini mudel on sobilik just veebipõhiste meedia disainimiseks. Selles mudelis defineerib õpetaja vaid õppimise valdkonna ning loob nn. juhtumid mis suunavad õppijaid erinevatele õppimisradadele, hindamine on õppimisradade põhine. Autorid arutlevad, et enamik õpidisaini mudeleid on biheivioristlikud, samm-sammult õpetamisesmäärke seadvad ja nende saavutamist kontrollivad. Veebipõhine õpe, milles rakendatakse mittesünkroonset suhtlemist rõhutab aga senisest rohkem õppijate iseseisvatele õppimispädevustele ja teadmiste konstrueerimisele. Seetõttu pakuvad autorid välja biheivioristliku samm-sammulise, kuid samas konstruktivistliku õpidisaini mudeli, mis võimaldab õppijate huvidest lähtuvalt lisada juurde õppematerjale ja muuta õppimise eesmärgid. Analüüsi ja disaini faasis lähtutakse õppijate profiilist, õppijate vahel planeeritakse kooperatiivne või kollaboratiivne tegevus kus õpetaja roll on minimaalne (mitte liider vaid võrdne osaline). Disainimisel joonistatakse tegevusdiagrammid, mis võimaldavad õppematerjale seostada erinevaid radasid mööda. Arvesse võetakse et töömälu ei koormataks infoga üle ja et esitatav info oleks koherentne. Lõplik radade hulk sõltub nii õppijatest kellega materjali katsetatakse kui ka majanduslikest kalkulatsioonidest. Autorid soovivad järgida Thuringi, Hannemanni ja Haake (1995) hüpermeedia loomise printsiipe. Disainimisel soovitatakse järgida nii formatiivset (küsitlused, intervjuud kasutatavuse hindamiseks) kui ka summatiivset hindamist (kursuse eesmärkidele vastavuse hindamine õppijate tulemuslikkuse alusel). Formatiivse hindamise aluseks on võetud Reeves'i (1993) Lickert'i skaalal kriteeriumid navigeerimise, info esitamise ja integreerituse ning funktsionaalsuse kohta.

Viited: Viited vähesel määral huvipakkuvad, et samast valdkonnast rohkem teada saada. Paljud viiteid kas õpikutena tuntud kirjandusele või veebiviited. Viide McManus'e õpidisaini arendusmudelile ei avane enam. Huvipakkuv: Moore, M. G., & Kearsley, G. (1996). Distance education: a systems view. Belmont, CA: Wadsworth, millest 2005 on ilmunud teine trükk. Raamat on tunnustatud õppematerjal.

Töö metoodika: Ei tooda näiteid esitatud õpidisaini mudeli rakendamise kohta tegelikkuses.

Tulemused: Ei hinnata õpidisaini mudeli sobivust, seetõttu pole teada, kas see on efektiivselt rakendatav.

Arutelu ja kokkuvõte: Mudel on loodud teoreetilistele allikatele tuginedes ja ilma rakendamise tulemusteta ei saa hinnata selle efektiivsust ega kasutatavust.

Uuringu üldhinnang: Küsitatavusi tekitab biheivioristliku ja konstruktivistliku paradigma samaaegse järgimise võimalikkus.

Isiklik arvamus: Artikkel on huvipakkuv eelkõige haridustehnoloogiat õppijatele, sest tutvustab veebipõhise õppe kontekstis erinevate õpidisaini mudelite rakendatavust. Artikkel on osaliselt vananenud, sest uus sotsiaalne tarkvara loob võimalusi veel suuremaks õppijakesksuseks, mis eeldaks taas õpidisaini arendusmudeli ümberhindamist.

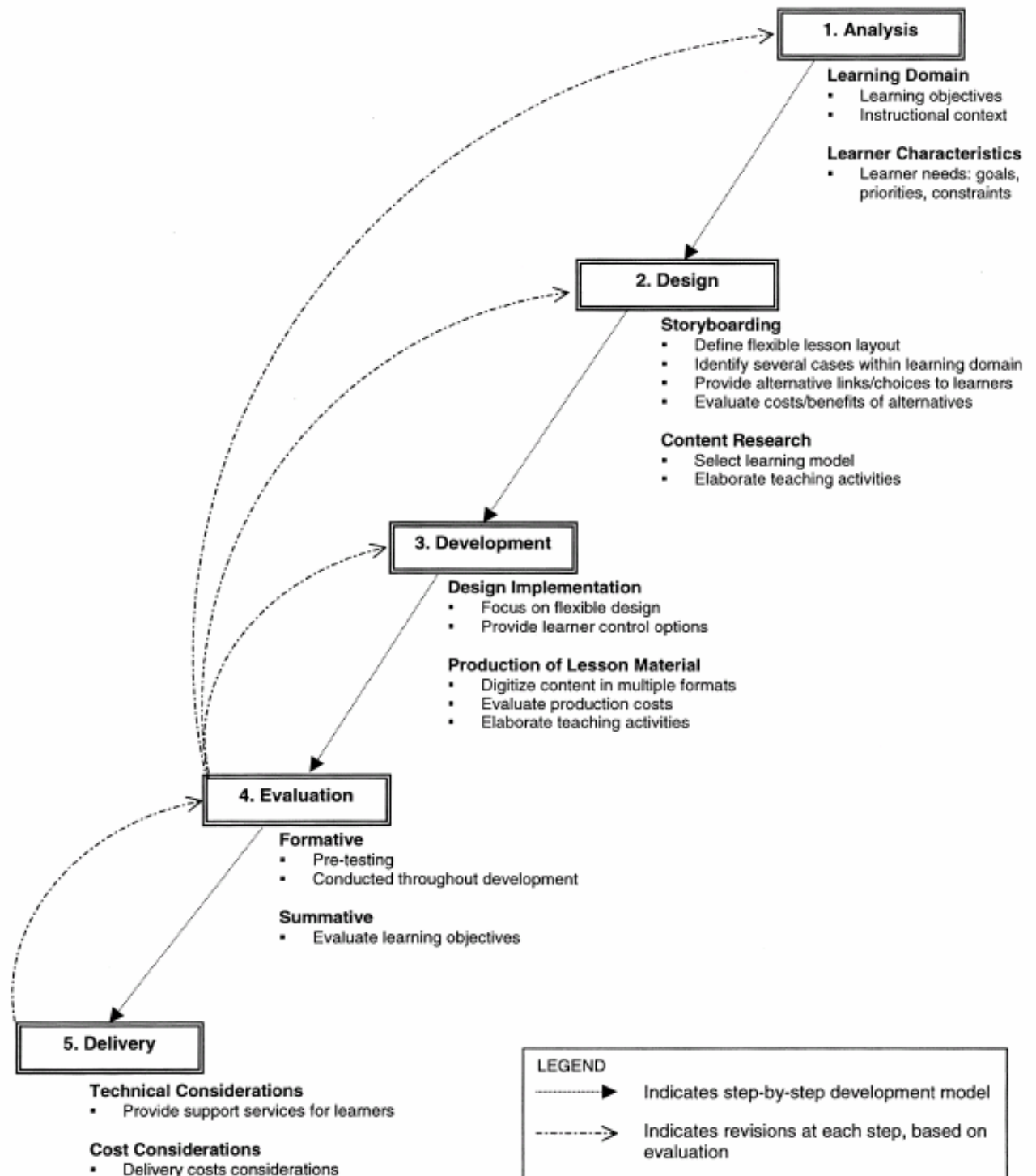

Fig. 4. Hybrid development model.